

5.8. Výtvarná výchova

5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** vychází ze vzdělávacího oboru **Umění a kultura**.

Současný rychlý vývoj společnosti ovlivňuje pojetí uměleckého světa se všemi jeho atributy, kresbou, malbou i prostředky prostorového vyjádření. Výtvarná výchova pomáhá žákům hledat cesty, jak vnímat, chápat a porozumět umění přinejmenším do té míry, aby s ním mohla dále smysluplně pracovat – to znamená, aby se umění mohlo stát inspiračním zdrojem práce ve výtvarné výchově. Výtvarná výchova učí žáky chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást duchovního života a bohatství společnosti. Umožňuje rozlišovat jednotlivá specifika národních kultur, rozpoznávat odlišnosti a ocenit jejich význam.

Prostřednictvím výtvarné činnosti směřuje výtvarná výchova k poznávání okolního světa i porozumění svému vnitřnímu světu. Umožňuje žákům, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, rozvíjí originalitu a vlastní výraz, a tím výrazně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

V rámci výtvarné výchovy získávají žáci praktické a teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vyjádření. Žáci se prakticky seznamují s různými výtvarnými technikami a prostředky, získávají představu o historickém vývoji výtvarného umění včetně umění užitého, lidového a architektury. Výtvarná výchova pomáhá vnímat krásu a estetickou hodnotu všeho, co nás v našem světě obklopuje, s čím se každodenně setkáváme, co má význam pro plnohodnotný život člověka. Současně však usiluje o to, aby žáci byli schopni získané poznatky, dovednosti a svou kreativitu využít ve svém praktickém životě.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu Výtvarná výchova má komplexní charakter. Pro větší přehlednost je rozdělena do tří etap.

1. období (1. – 3. ročník)

Pro výtvarné činnosti dětí v tomto věku jsou charakteristickými rysy odvaha, spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost a emocionální přístup k světu, suverénnost a jistota projevu, nedostatek zkušeností a malá kritičnost k vlastní výtvarné činnosti. Přetrvává široce rozvinutá fantazie a představivost, vnitřní spřízněnost a blízkost světa pohádek a bájí i vnitřní potřeba vyjádření vlastního postoje k světu. Z metod a forem práce využívá proto učitel především různé hravé činnosti, experimentování, základní výtvarné techniky a materiály.

2. období (4. – 5. ročník)

Dětská fantazie a představivost začíná být korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Jejich výtvarná výpověď o vztazích k okolnímu světu je stále bezprostřední, zachovávají si citový vztah k zobrazované skutečnosti.

3. období (6. – 9. ročník)

Vzhledem k mentálnímu vývoji žáků ubývá v jejich výtvarných činnostech spontánnost, fantazie a mizí i hravost. Objevují se zábrany a ostých způsobené zvýšenou kritičností k vlastní výtvarné činnosti, většími zkušenostmi a možností srovnávání výtvarné úrovně. Žáci si uvědomují nedostatky svého výtvarného projevu.

Časové vymezení předmětu

1. – 3. ročník	1. hod./týden
4. – 5. ročník	2. hod./týden
6. ročník	2. hod./týden
7. – 8. ročník	1. hod./týden
9. ročník	2. hod./týden

Zařazená průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznání a Kreativita prolíná celým předmětem

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Ekosystémy; Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Kompetence k učení

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamujeme žáky s plánováním vlastního učení v oblasti kultury a umění. • Vedeme žáky k účinnému vyhledávání informací z různých informačních zdrojů, k jejich zpracování a využívání. • Aktivně propojujeme teorii s praxí a opačně. • Seznamujeme žáky s významem termínů z oblasti kultury a umění, symbolů a znaků a jejich praktickým využíváním v běžných životních situacích. • Rozvíjíme schopnost žáků pozorovat, experimentovat a výsledky umět zhodnotit a následně používat. • Pomáháme žákovi k uvědomění si vlastních předností, schopností a dosažených znalostí a dovedností. • Podporujeme žáky v dalším zdokonalování již získaných poznatků a dovedností s následným sebehodnocením. • Motivujeme žáka k dosažení co nejlepších výsledků. 	<p>vlastní prožitky skupinová práce sebehodnocení, hodnocení druhých práce s předlohou práce s odbornou terminologií práce s různými výtvarnými technikami a materiály samostatná tvůrčí činnost žáků</p>

Kompetence k řešení problémů

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky ke vnímání problémové situace. • Směřujeme k řešení těchto situací s cílem umět rozpoznat problém, jeho příčiny a na základě analýzy určit řešení. • Vštepujeme, že případným nezdarem práce nekončí. • Motivujeme k vytrvalosti a následnému dořešení problému. • Vytváříme podmínky pro tvůrčí práci skupinovou i samostatnou. • Směřujeme k užívání všech nutných postupů. • Vedeme žáky k uvědomění si vlastních pracovních pokroků. 	<p>skupinová práce s podporou individuální přípravy žáků převaha individualizované formy práce možnost volby způsobu realizace zadané práce diskuse (předávání vzájemných zkušeností) učení prožitkem – artefietika burza dobrých nápadů rekapitulace nosných myšlenek řešení</p>

Kompetence komunikativní

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none">• Vedeme žáky, aby se dorozumívali kultivovaně, výstižně, srozumitelně a jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační oblast (v ústním i písemném projevu).• Učíme žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení a vhodně na ně reagovat.• Učíme žáky formulovat a konkretizovat určitý výtvarný problém.• Zapojujeme žáky do diskuse, kde mohou vyjádřit svůj názor, obhajovat ho a dokládat vhodnými argumenty.• Vedeme žáky k porozumění různým typům textů, obrazových materiálů a běžně užívaných gest.• Podporujeme samostatné vyhledávání informací žáky v knihovně a v dalších informačních zdrojích.• Podněcujeme žáky, aby o informacích přemýšleli, třídili je, rozlišovali podstatné od nepodstatného, zdůvodňovali svá rozhodnutí a vyvozovali závěry se záměrem rozvíjet jejich kolektivní a společenské vědomí.• Učíme žáky orientovat se ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je v dalším vzdělávání a praktickém životě.• Vedeme žáky k chápání funkce televize a ostatních médií, výst. expozic muzeí a galerií, naučíme je orientovat se v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život.• Podněcujeme žáky k aktivní spolupráci při různých akcích.	diskuse referát vlastní příspěvky pro školní časopis, tvorba nástěnek apod. návštěva galerie soutěže přehlídky výstavy

Kompetence sociální a personální

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Směřujeme žáky ke spolupráci v týmu, učíme je organizovat práci v různě velkých skupinách a zároveň přijímat různé skupinové role. • Trpělivě a nenásilně rozvíjíme potřebu porozumění kultuře a umění jiných národů. • Vedeme žáky k samostatnému jednání i v problémových situacích. • Využíváme každé situace k rozvoji kladných charakterových vlastností a praktických dovedností. • Usilujeme o pochopení nutnosti rozvoje kreativity vzhledem k možnostem profesního zařazení. • Vedeme žáky k využívání zkušeností druhých a navazování na již známé poznatky a prožitky. • Citlivě usměřujeme a rozvíjíme projevy zdravých ambicí. 	<p>metoda skupinové práce individualizovaná forma výuky (předávání dílčích úkolů,...) řízený i volný dialog, diskuse v plénu učení prožitkem exkurze práce v plenéru umění sebereflexe forma kladného hodnocení (odměňování) metoda sebehodnocení</p>

Kompetence občanské

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k umění naslouchat a vyjádřit svůj názor (jako jednotlivec, jako skupina). • Učíme žáky vhodně (slušnou formou) argumentovat a tolerovat názory druhých. • Učíme žáky respektovat ostatní (jiná kultura, jiné náboženství, starší, postižení apod.). • Vedeme žáky k odmítání násilí. • Poskytujeme informace o řešení problémových situací (zdravé sebevědomí, asertivita). • Vedeme žáky ke znalosti a důslednému dodržování pravidel slušného chování a základních morálních principů. • Vedeme žáky k odpovědnosti za své chování a jednání. • Učíme žáky jednat zodpovědně. • Seznamujeme žáky se základními tradicemi. Učíme žáky vážit si kulturního a historického dědictví. 	<p>diskuse rozhovor sebereflexe skupinová práce přednášky vycházky, exkurze organizování kulturních a společenských akcí výzdoba školy a okolí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Vedeme žáky k aktivnímu spoluvytváření kulturního prostředí školy a obce. • Vedeme žáky k estetické úpravě svého okolí. 	
--	--

Kompetence pracovní

Společné výchovné a vzdělávací strategie a postupy:	Doporučené realizační formy a metody:
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamujeme žáky s různými druhy materiálů, výtvarných forem, nástrojů a vybavení a s jejich bezpečným a účinným používáním. • Dbáme na dodržování zásad bezpečné práce a ochrany zdraví. • Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky. • Zapojujeme žáky do vytváření kritérií pro hodnocení. • Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Vždy pochválíme nejen kvalitně odvedenou práci, ale i snahu a píli. • Nabídkou volitelného předmětu – estetická výchova – pomáháme žákům nejen rozvíjet jejich zájmy, ale usnadňujeme i výběr jejich budoucí profesní orientace. • Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posuzování svých reálných možností. • Předkládáme žákům dostatek informací o základních činnostech potřebných k uskutečnění jejich výtvarného záměru. • Učíme žáky stanovit si cíl, pojmenovat jej a rozfázovat postup k jeho dosažení. 	<p>instruktáž, výklad samostatná tvořivá práce beseda prezentace vlastní práce exkurze projekt práce s tiskem, internetem hodnocení, sebehodnocení</p>

5.8.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

1. – 3. ročník

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, jemů zážitků a představ 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá různé výtvarné prostředky, nástroje a základní výtvarné techniky (1. r.) rozpozná přírodní a umělé materiály (3. r.) pojmenuje barvy, rozpozná základní barvy a základní geometrické obrazce (1. r.) rozpoznává plošné tvary a prostorové útvary (2. r.) vyjádří se malbou, kresbou a modelováním (1. r.) uspořádá na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení objekty do celků (2. r.) 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast) základní výtvarné prostředky a postupy uspořádání objektů do celků 	
<ul style="list-style-type: none"> v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> při práci uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky, fantazii a na jejich základě a podle svých schopností výtvarně vyjádří skutečnost, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace (3. r.) 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> tvůrčí výtvarná činnost založená na pozorování, zkoumání a experimentování; velkoformátová výtvarná tvorba (kresby a malby na asfalt, balicí papír apod.) prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – prostředky a 	
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří předměty a souvislosti nové a neobvyklé (2. r.) rozeznává tvary a útvary jako obrazové znaky (3. r.) 		

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarně interpretuje podle svých schopností různá obrazová vyjádření a porovnává s vlastní dosavadní zkušeností (2. r.) organizuje vlastní výtvarnou práci (3. r.) experimentuje s různými běžnými i neobvyklými nástroji a materiály (dřívko, tužka, štětec, ruka, nit, papír apod.), s linkou, tvarem, obrysem (2. r.) míchá a překrývá barvy (3. r.) 	<p>postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (malba, kresba, prostorová tvorba), vytváření jednoduchých náčrtů, plánek, modelů podle skutečnosti a podle fantazijních představ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní, zhodnotí a obhájí své výtvarné pojetí (3. r.) vyjadřuje se i k tvorbě druhých (dokáže ocenit výtvarnou činnost spolužáka) (2. r.) zhodnotí míru dosaženého výtvarného záměru (3. r.) vystavuje své práce ve třídě (1. r.), škole (2. r.) vnímá, porovnává a hodnotí tvůrčí činnost vlastní i ostatních (2. r.) 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností, realizace výtvarné výzdoby školy, slavnosti a podíl na zlepšení estetického prostředí třídy, školy 	
<ul style="list-style-type: none"> na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 			

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvar, objem, barva) (4. r.) porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ (4. r.) rozeznává barvy teplé a studené, světlé a tmavé, základní (4. r.), podvojně a doplňkové (5. r.) využívá přírodní a umělé materiály (4. r.) volí a kombinuje nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření (4. r.) zachází s výtvarnými nástroji pro kresbu, malbu, plastickou a prostorovou tvorbu (4. r.) rozpozná plošné tvary a prostorové útvary (4. r.) podle svých schopností a na základě svých zkušeností, prožitků a fantazie výtvarně vyjádří skutečnost, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace (5. r.) pojmenuje základní formotvorné prvky (4. r.) vyhledává a porovnává detaily (4. r.) 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> tradiční a netradiční výtvarné prostředky a techniky a jejich kombinace (malba, kresba, modelování, otisk, frotáž, muchláž) prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, základní výtvarná terminologie (odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast) uspořádání objektů do celků 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • dotváří je kresbou, malbou, skládáním a množním (4. r.) • uspořádá objekty do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření (5. r.) 		
<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vizuálně obrazových vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarně interpretuje podle svých schopností různá obrazová vyjádření (4. r.) • porovnává je s vlastní dosavadní zkušeností (4. r.) • při vlastních činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (4. r.) • porovnává je na základně vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) (5. r.) • své zkušenosti, schopnosti a fantazii aplikuje ve vlastní tvorbě (4. r.) • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí (4. r.) • vytváří předměty nové a neobvyklé (4. r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	EV 4: Naše obec (5. r.)
<ul style="list-style-type: none"> • nalézá vhodné prostředky pro vizuální obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě 			

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává vhodné formy pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru (5. r.) tvoří plošné, objemové i prostorové kompozice (přímka, křivka, linie, tvar atd.) (4. r.) hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací ve volné tvorbě i praktickém užití (4. r.) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazového vyjádření ve vztahu k celku (v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření, modelování, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model) (5. r.) výtvarné umění vnímá jako vyjadřovací prostředek (4. r.) vyhledává výrazně zajímavé linie, tvary, barvy, strukturu a zaznamenává je (5. r.) postupně samostatně volí formát a výtvarné vyjadřovací prostředky (4. r.) experimentuje s různými běžnými i neobvyklými nástroji a materiály, s reprodukcemi a tiskovinami (postavy, příroda, technika, písmo, struktury, výtvarné znaky a symboly), např. komiks (5. r.) 	<p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy viz. obraz. vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, foto, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) tradiční a netradiční výtvarné prostředky a techniky a jejich kombinace (malba, kresba, modelování, otisk, frotáž, muchláž), práce s linií, strukturou a barvou; velkoformátová výtvarná tvorba experimentování 	<p>EV 4: Naše obec (5. r.)</p>

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen výtvarné výpovědi – jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu (5. r.) • vyjadřuje se k tvorbě vlastní i ostatních (4. r.) • je tolerantní k rozdílným způsobům výtvarného vyjádření (5. r.) • dokáže ocenit výtvarnou činnost spolužáka (4. r.) • ověřuje si vliv svých činností na okolí (5. r.) • toleruje způsoby vidění výtvarného vyjádření ostatních (5. r.) • aplikuje získané zkušenosti ve svém výtvarném díle (4. r.) • zhodnotí míru dosaženého výtvarného záměru (5. r.) • vystavuje své práce (4. r.) • připravuje výtvarnou výzdobu školní slavnosti (5. r.), školy, třídy (4. r.) • podílí se na prezentaci školy (účastní se výstav a soutěží) (4. r.) • s pomocí učitele realizuje výtvarné projekty (5. r.) • dokumentuje život školy (4. r.) • vysvětlí výsledky tvorby podle svých schopností a zaměření (5. r.) 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výt. umění • individuální, skupinové práce, třídní miniprojekty, aktivity mimo učebnu, práce v plenéru, návštěva výtvarné expozice – galerie • prezentace vlastních tvůrčích činností 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření 	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje a plánuje svoji činnost (6. r.) • vyhledává a používá účinných vyjadřovacích prostředků a různých variant řešení (7. r.) • používá současné technické zobrazovací prostředky podle podmínek školy, výrazové prostředky je schopen volit podle záměru a tématu (7. r.) • vědomě volí výtvarné prostředky, přírodní a umělé materiály, přístupy pro vlastní výtvarné vyjádření (kombinuje je a experimentuje s nimi) (6. r.) • orientuje se na hlubší poznání a zvládnutí vybraných výtvarných technik (8. r.) • uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky (9. r.) • používá různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (8. r.) • uplatňuje představivost, fantazii a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu (6. r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury, vztahy a uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, stuktura) • typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, komiks, fotografie apod. – výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměr 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazových vyjádření (8. r.) • osvojí si různé možnosti vystižení přírodních a umělých tvarů (jejich stavby, barvy, povrchu, struktury) vhodnými výtvarnými technikami (např. otisky, frotáže, roláže, montáže, různé transformace – stylizace, deformace tvarů, nadsázka barev apod.) (9. r.) 		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a volí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy (8. r.) • prostřednictvím tvorby si uvědomuje sebe sama jako svobodného jedince (7. r.) • rozvíjí schopnost obohacovat práci skupiny (7. r.) • hledá různé varianty řešení a nalézá originální způsoby řešení v tvořivých činnostech (7. r.) • hlouběji zkoumá charakter a psychický účinek barev, jejich symbolické významy (8. r.) • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty 	<ul style="list-style-type: none"> • tvořivá činnost • nauka o barvách (tón, jas, lomená barva, pestré a nepestré barvy, míchání barev, barevný kontrast a harmonie, přírodní a syntetická barviva) • barva v umění (např. impresionismus, kubismus, jeskynní malby, PC) • perspektiva základních tvarů a prostoru, typy zobrazení – rovnoběžné promítání, pohledy, perspektiva (např. hieratická kompozice, renesanční perspektiva, vícehledové 	<p>EV 1: Les; Sladkovodní ekosystémy; Louka (projekt 6. r.)</p> <p>EV 3: Odpady a hospodaření s odpady (7. r.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace 			

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků 	<p>v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru využívá jejich vlastností a vztahů, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních (8. r.), vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci (9. r.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v oblasti výtvarné kultury, rozpozná základní umělecká díla z národního i světového výtvarného umění (9. r.) • cíleně zkoumá vztahy vlastního těla a prostoru, estetiku pohybu a tělo a pohyb v umění (9. r.) • realizuje (s pomocí učitele) výtvarné projekty (6. r.) • používá běžných pojmů z nauky o barvě (6. r.) • vyhledává, pojmenovává a uplatňuje linie, barvy, strukturu, světlo, kontrast, kompozici ve vlastní tvorbě (8. r.) • ve své práci respektuje základy perspektivy (8. r.) • rozlišuje kvalitu podkladu pro konkrétní výtvarnou techniku, vědomě volí vhodný podklad (7. r.) • využívá různorodých vyjadřovacích technik a prostředků včetně nejnovějších technologií (podle možností školy) (9. r.) 	<p>zobrazení, průřezy prostorem, imaginární prostory apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • různé způsoby uměleckého vyjadřování (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, sousoší, busta, reliéfy), ve volné grafice (základní druhy a techniky) • vlastnosti podkladu (např. savost, struktura, barva), práce na různém podkladu (papír, lepenka, noviny apod.) • řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, zjednodušení tvarů a barevné kompozice, symetrická a asymetrická cvičení • poznávání prostředí školy a jejího okolí – stavba, její detaily a zařízení (funkce, barvy, tvary) • práce v grafických editorech (podle možností školy) • prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí (umístění těla a objektů v prostoru, 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla a barvy) (8. r.) • prakticky ověřuje a postupně využívá kompoziční principy (např. dominanta, zlatý řez, kontrast, harmonie) (9. r.) • vyhledává příjemná zákoutí, vymýšlí nová řešení, porovnává a hodnotí vzhled jednotlivých tříd (8. r.) • při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky, porovnává rozdíly a výtvarné vyjádření – abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd. (9. r.) 	<p>kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohyb (chůze, tanec, sport, pantomima, gesta...) • figura v umění (např. Moore, Arp, Pollock, kaligrafie, body art, PC animace...) • moderní umění (např. instalace, perforace, videoart, multimedia, akční umění apod.) • práce s učebnicemi výtvarné výchovy, encyklopediemi • práce s uměleckým dílem 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a hodnotí účinky svého osobitého vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • prostřednictvím tvorby si uvědomuje sebe sama jako svobodného jedince (7. r.) • své dovednosti a vědomosti uplatňuje při návrzích designu jednoduchých předmětů (7. r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky vizuálně obraz. vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama – výběr a variace ve vlastní tvorbě 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si základy dobrého vkusu a uplatňuje je v praktickém životě (8. r.) • seznamuje se s různými typy zobrazení a učí se je vnímat v souvislostech (8. r.) • rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a běžně užívaných symbolů (8. r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarná forma jako systém znaků a významů • písmo, jeho komunikativní a estetická (sdílná a výtvarná) funkce, řazení písma, písmo jako dekorativní prvek (psané, kreslené, stříhané, vytrhávané) 	

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává autentické smyslové zážitky, emoce a myšlenky (7. r.) • hledá jejich podobnosti a odlišnosti (7. r.) • vědomě vnímá a uplatňuje mimovizuální podněty při vlastní tvorbě (7. r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly – reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) 	
<ul style="list-style-type: none"> • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí, obhájí, zdůvodní vlastní výtvarnou výpověď (vysvětlí vlastní tvůrčí záměr) (8. r.) • vede o ní dialog (8. r.) • vyjadřuje se k tvorbě druhých a toleruje ji (6. r.) • vybírá a třídí výsledky vlastních tvůrčích činností (7. r.) • nalézá vhodnou formu jejich prezentace (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy) (6. r.) • proces tvorby uměleckého díla vnímá jako způsob hledání, nalézání a vyjádření vztahu člověka k okolnímu světu (8. r.) • uvědomuje se podobnosti, shodnosti a odlišnosti jednotlivých kultur (9. r.) • vysvětlí a obhájí tvorbu s respektováním záměru autora (8. r.) • prostřednictvím vzájemné konfrontace uměleckého díla se subjektivními vjemy, pocity, prožitky a představami si vytváří tolerantní postoje k tvorbě druhých (9. r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik výtvarné výpovědi (reflexe výtvarné činnosti) • podíl na výzdobě tříd, školy a výstavách, kterých se škola účastní • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje) • důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 			

Očekávané výstupy RVP ZV	Konkrétní školní výstupy	Učivo	mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • zamýšlí se nad hodnotami, které umění a kultura přinášejí, uvědomuje si důležitost jejich zachování pro duchovní kontinuitu lidského společenství (9. r.) • podílí se na kultivaci školního prostředí (6. r.), samostatně i v týmu spoluvytváří koncepci výtvarného řešení jednotlivých prostor školy a jejího okolí (instalace objektů, květin atd.) (8. r.) 		